LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S
DĖL PAJAMŲ ARBA IŠMOKŲ APIBŪDINIMO IŠ NAUJO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2003 m. gruodžio 9 d. Nr. 1575
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (Žin., 2001, Nr. 110-3992) 40 straipsnio 3 dalimi ir Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (Žin., 2002, Nr. 73-3085) 15 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Pajamų arba išmokų apibūdinimo iš naujo taisykles (pridedama).

2. Nustatyti, kad šiuo nutarimu patvirtintų Pajamų arba išmokų apibūdinimo iš naujo taisyklių nuostatos taikomos apskaičiuojant 2004 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių vienetų apmokestinamąjį pelną ir gyventojų apmokestinamąsias pajamas.

MINISTRAS PIRMININKAS ALGIRDAS BRAZAUSKAS

FINANSŲ MINISTRĖ DALIA GRYBAUSKAITĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2003 m. gruodžio 9 d. nutarimu
Nr. 1575

PAJAMŲ ARBA IŠMOKŲ APIBŪDINIMO IŠ NAUJO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pajamų arba išmokų apibūdinimo iš naujo taisyklės (toliau vadinama – Taisyklės) nustato atvejus, kuriais pajamos arba išmokos apibūdinamos iš naujo. Pajamoms arba išmokoms, apibūdintoms iš naujo pagal šias Taisykles, taikomos Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme (Žin., 2001, Nr. 110-3992) ir Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme (Žin., 2002, Nr. 73-3085) nustatytos apmokestinimo taisyklės atsižvelgiant į šių iš naujo apibūdintų pajamų arba išmokų pobūdį.

2. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Fiksuotas kapitalas – paskutinę mokestinio laikotarpio dieną apskaičiuotas Lietuvos apmokestinamojo vieneto (toliau vadinama – Lietuvos vienetas) nuosavas kapitalas, neįskaitant to mokestinio laikotarpio finansinio rezultato (pelno/nuostolio). Apskaičiuojant fiksuotą kapitalą, į Lietuvos vieneto nuosavą kapitalą neįskaitomas kontroliuojančio skolintojo jam perleisto turto perkainojimo rezultatas, jeigu šį turtą Lietuvos vienetas naudoja trumpiau kaip dvejus metus.

Tais atvejais, kai Lietuvos vienetas yra individuali (personalinė) įmonė arba ūkinė bendrija ir netvarko apskaitos kaip ribotos civilinės atsakomybės vienetas, laikoma, kad jo nuosavą kapitalą sudaro 10000 litų ir ilgalaikio materialaus turto, nuosavybės teise priklausančio individuliai įmonei arba ūkinei bendrijai, naudojamo ilgiau kaip metus šios įmonės pajamoms uždirbti ar įmonės ekonominei naudai gauti, įsigijimo kaina, sumažinta to turto nusidėvėjimo suma, įtraukta į ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus.

Kontroliuojantis skolintojas – Lietuvos vienetui suteikęs skolinto kapitalo už atlygį Lietuvos vienetą kontroliuojantis apmokestinamasis vienetas arba gyventojas, t. y. Lietuvos ar užsienio apmokestinamasis vienetas arba Lietuvos nuolatinis gyventojas ar Lietuvos nenuolatinis gyventojas, kuris kontroliuoja Lietuvos vienetą paskutinę Lietuvos vieneto mokestinio laikotarpio dieną ir tiesiogiai ar netiesiogiai valdo daugiau kaip 50 procentų Lietuvos vieneto akcijų (dalių, pajų) ar kitų teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti, arba kartu su susijusiais asmenimis valdo daugiau kaip 50 procentų Lietuvos vieneto akcijų (dalių, pajų) ar kitų teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti, ir kontroliuojančio asmens valdoma dalis yra ne mažesnė kaip 10 procentų akcijų (dalių, pajų) ar kitų teisių į paskirstytinojo pelno dalį arba išimtinių teisių jas įsigyti.

Kontroliuojančio skolintojo sąvoka taip pat apima ir vienetų grupės, kurios narys yra ir Lietuvos vienetas, narį, taip pat kontroliuojančio gyventojo sutuoktinį, sužadėtinį, sugyventinį ir asmenį, susijusį su kontroliuojančiu gyventoju giminystės ryšiais iki pirmojo laipsnio įskaitytinai, kurie yra Lietuvos vienetui suteikę skolinto kapitalo už atlygį.

Skolintas kapitalas už atlygį – visas Lietuvos vieneto iš kontroliuojančio (-ių) skolintojo (-ų) skolintas kapitalas, taip pat Lietuvos vieneto išleistos ir kontroliuojančio (-ių) skolintojo (-ų) įsigytos konvertuojamosios obligacijos už tam tikras sutartas palūkanas arba kitokį atlyginimą. Į skolintą kapitalą už atlygį įskaitomos ir paskolos iš trečiųjų asmenų, garantuotos kontroliuojančio (-ių) skolintojo (-ų), taip pat paskolos Lietuvos vienetui, garantuotos trečiųjų asmenų, kuriems kontroliuojantis (-ys) skolintojas (-ai) tuo pat metu yra garantavęs (-ę) tokią paskolą.

Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos paaiškintos Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme ir vieneto apskaitą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kiek tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatoms.

II. PALŪKANŲ UŽ KONTROLIUOJAMĄ SKOLINTĄ KAPITALĄ APIBŪDINIMAS

3. Lietuvos vieneto iš kontroliuojančio (-ių) skolintojo (-ų) skolinto kapitalo už atlygį dalis, viršijanti šio skolinto kapitalo už atlygį ir fiksuoto kapitalo santykį 4: 1, laikoma kontroliuojamu skolintu kapitalu.

4. Šių Taisyklių 3 punkte nustatytas skolinto kapitalo už atlygį ir fiksuoto kapitalo santykis apskaičiuojamas Lietuvos vieneto paskutinę mokestinio laikotarpio dieną.

5. Jeigu skolintas kapitalas yra užsienio valiuta, apskaičiuojant skolinto ir fiksuoto kapitalo santykį, skolintas kapitalas turi būti išreikštas litais pagal Lietuvos banko skelbiamą oficialų lito ir užsienio valiutos santykį, nustatytą paskutinę mokestinio laikotarpio dieną.

6. Už kontroliuojamo skolinto kapitalo naudojimą mokamos palūkanos laikomos nesusijusiomis su pajamų uždirbimu ir apskaičiuojant kontroliuojamo Lietuvos vieneto apmokestinamąjį pelną šių palūkanų dalis neatskaitoma iš Lietuvos vieneto pajamų.

Užsienio valiutos keitimo nuostoliai, susiję su kontroliuojamu skolintu kapitalu, neatskaitomi iš Lietuvos vieneto pajamų.

7. Šio skyriaus nuostatos netaikomos, jeigu Lietuvos vienetas įrodo, kad tokia pati paskola tokiomis pačiomis paskolos suteikimo sąlygomis būtų suteikta tarp nepriklausomų (nesusijusių) asmenų. Taip pat šio skyriaus nuostatos netaikomos finansinėms įstaigoms, teikiančioms finansinės nuomos (lizingo) paslaugas.

III. SU LIETUVOS VIENETO PELNO, PAJAMŲ AR PANAŠIU VEIKLOS KRITERIJAUS DYDŽIU SUSIJUSIŲ MOKAMŲ PALŪKANŲ IR NUOMOS MOKESČIO APIBŪDINIMAS

8. Su Lietuvos vieneto pelno, pajamų ar panašiu veiklos kriterijaus dydžiu (pavyzdžiui, apyvarta) susijusios mokamos palūkanos ir palūkanos, mokamos pagal skolinius reikalavimus, kurie suteikia skolintojui teisę pakeisti jo teisę į palūkanas teise į skolininko pelną arba jo dalį, taip pat su šio vieneto pelno, pajamų ar panašiu veiklos kriterijaus dydžiu susijęs mokamas nuomos mokestis laikomi nesusijusiais su pajamų uždirbimu ir apskaičiuojant kontroliuojamo Lietuvos vieneto apmokestinamąjį pelną šios palūkanos ar šis nuomos mokestis neatskaitomi iš Lietuvos vieneto pajamų.

IV. INDIVIDUALIŲ ĮMONIŲ SAVININKŲ PAJAMŲ APIBŪDINIMAS

9. Pajamos, gautos individualios įmonės likvidavimo atveju, laikomos individualios įmonės savininko ne individualios veiklos turto pardavimo arba kitokio perleidimo nuosavybėn pajamomis, kurios apmokestinamos pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas, taikomas ne individualios veiklos turto pardavimo arba kitokio perleidimo nuosavybėn pajamų apmokestinimui.

V. ŽEMĖS ŪKIO BENDROVIŲ, KOOPERATINIŲ BENDROVIŲ (KOOPERATYVŲ) AR KREDITO UNIJŲ NARIO (PAJININKO) PAJAMŲ APIBŪDINIMAS

10. Žemės ūkio bendrovių, kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) ar kredito unijų nario (pajininko) gauta iš šių žemės ūkio bendrovių, kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) ar kredito unijų išmoka, jeigu tas narys (pajininkas) išstoja iš jų ir jam grąžinamas pajaus įnašas arba jo dalis, yra laikoma pajaus arba jo dalies pardavimo žemės ūkio bendrovėms, kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams) ar kredito unijoms pajamomis, kurios apmokestinamos pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas, taikomas ne individualios veiklos turto pardavimo arba kitokio perleidimo nuosavybėn pajamų apmokestinimui.

_____